

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hlas

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ
A ORGANIZACÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

● ROČNÍK 14
● ČÍSLO 1

ÚNOR 1996 ● RAMADÁN 1416

لجاعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la
République Tchèque
Offizielle Zeitung der moslemischen Religionsorgani-
sationen in ČR

Chvályhodné rozhodnutí

S očekáváním a radostí jsme obdrželi zprávu o kladném rozhodnutí radních městské části Brno - střed ke stavbě muslimské modlitebny v Brně. Tímto chceme vyslovit členům Rady a všem, kteří se podíleli na tomto rozhodnutí, náš upřímný dík. Tento krok chápeme jako projev tolerance a úcty k jiným náboženstvím.

Po souhlasu, jež byl vydán za první republiky pražskou radnicí ke stavbě mešity (nebyla realizována), je to nyní podruhé, kdy mají muslimové možnost stavět vlastní modlitebnu. Bezpochyby toto rozhodnutí brněnské Radnice postaví její členy, stejně jako moravskou metropoli, do dobrého světla v očích všech

islámských institucí v islámských zemích a v Evropě, které se zajímají o život muslimů v naší republice.

Doufáme, že tento projev dobré vůle nebude již úmyslně komplikován různými institucemi a rozličnými formami byrokracie pod vlivy možných projevů nepřátelství vůči Islámu a že se skutečně zařadíme mezi demokratické země v respektování toho nezákladnějšího - svobody vyznání a projevu.

V Brně 30. 1. 1996

Al Ittihad Al Islami - Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací v České republice

S. N.

RAMADÁN

Půst a jeho historie

Z historického hlediska je dokázáno, že lidé mnoha národů a vyznavači rozličných náboženství dodržovali půst již dávno před vznikem Islámu a to v různých formách a s určitými rozdíly.

Půst byl znám již u starých Egyptanů a od nich tento zvyk převzali Řekové, kteří půst přikazovali zejména ženám. Též staří Římané a hinduisté znali a dodržovali půst.

V tóře, tak jak ji známe dnes, sice půst přikázán nebyl, ale byl pochválen tak jako ti, kteří jej dodržovali. Současní věřící Židé drží půst jeden týden, kdy si připomínají pád a zničení Jeruzaléma. Také se postí jeden den v srpnu a v některých zdrojích se uvádí, že v tóře je psáno také postit se desátý den sedmého měsíce. Postí se v noci a tento půst se nazývá "ašuřa".

Podobně v křesťanství půst nebyl v Bibli přikázán, ale byl chválen a pokládán za způsob motlitby k Bohu.

Neznámější a nejstarší je půst "veliký" před Velikonoce, který dodržovali Boží posel Mojžíš a Boží posel

Kristus (nechť jim Bůh žehná). Později představitelé křesťanské církve určovali různé předměty postů jako např. maso, rybí maso, mléčné výrobky, vejce apod.

Z historie vzniku Islámu se uvádí, že když půst ještě nebyl uzákoněn v Islámu, v době kdy Boží posel Mohamed (NMBŽ) emigroval z Mekky do Mediny s dalšími muslimy, viděli, jak v Medině Židé drželi půst, kterým si připomínali záchranu Božího posla Mojžíše (NMBŽ) od faraóna. Muslimové učinili totéž jako projev jednoty věřících ve víře k jednomu jedinému Bohu.

O tom, že půst byl starodávný zvyk a forma vzdávání úcty Bohu - byl chápán jako zdržování se od jídla, pití ale i dalších světských požitků a slastí - svědčí následující výklad Božího slova:

"Vy, kteří jste věřící, přikázán vám je půst tak, jak byl již přikázán těm, kdož již byli před vámi - kéž byste bohobojní byli. Postěte se určený počet dní.

Ten z Vás, kdo je nemocen anebo na cestách, nechť se postí stejný počet dní později. Ti, kdož se chtějí

postit avšak nemohou, ti nechť se vykoupí nakrmením jednoho chudého. Tomu, kdo dobrovolně učiní více dobrého, bude to přičteno k jeho dobru. Dodržování postu vás dělá lepším - kéž byste si to uvědomovali." Korán 2:183 - 184

Půst v Islámu byl uzákoněn již ve 2. roce (rok 581 po Kristu) po emigraci islámské obce z Mekky do Mediny (začátek islámského letopočtu). Tady se názory většiny islámských historiků shodují, že se tak stalo již v 18. měsíci od uvedené události.

Tato doba byla svědkem přikázání, uzákonění a definování těchto podmínek a obsahu postu:

- začátek a konec postu: od úsvitu do západu slunce

- počet dní: jeden lunární měsíc

- význam postu v Islámu: jako jeden z pěti základních pilířů víry - nespočívá jen ve zdržování se konzumace jídla a pití (popř. kouření), zdržování se intimního sblížení, odřikání světských požitků a slasti, ale i prosazování výchovy sebe samého ve služebnictví Bohu, ve výchově a procvičování lidské vůle, v dobrovolném odřikávání, skromnosti a pokoře. To vše dělá z ramadánů školu islámské výchovy vůle. Jinak by z dodržování postu zůstaly jen pocity hladu a žízně.

Umístění měsíce postu do lunárního měsíce ramadán podle lunárního kalendáře muslimů a Arabů má kromě jiného význam ten, že v měsíci ramadánů bylo zjeveno Boží slovo Božímu poslu Mohamedovi (NMBŽ). Podle výkladu a vysvětlení Koránu od Ibn Kathira se uvádí, že Boží posel Mohamed (NMBŽ) řekl: "Abrahámovy listy byly zjeveny první noci ramadánů, tóra byla zjevena šesté a Bible třinácté noci ramadánů, Korán byl zjeven dvacáté čtvrté noci ramadánů". (Podle Ibrahima Chalífa Ibrahima v časopise ALARABI č. 423 str. 82 z února roku 1994)

Dále podle uvedených výkladů Božího slova:

"Měsíc ramadán - v něm byl seslán a zjeven Korán jako správné vedení lidu a jako vysvětlení tohoto vedení a spásné rozlišování..." (Korán 2:185)

Zajisté seslali jsme jej tobě v noci určení. A co poví ti, co je noc určení? Noc určení lepší je tisíce měsíců. V ní sestupují andělé a duch z dovolení Pána svého se všemi poselstvími. Mír v ní je až do východu jitřenky.

To vše nám ukazuje, že v této ramadanové chvíli úsvitu, kdy nebeské světlo zaplavilo Zemí, ve chvíli, kdy se rodil nový den, bylo zjeveno Boží slovo a zrodila se nová víra a nový národ - víra Islám a národ muslimů.

Proto my všichni dnes, kteří držíme ramadán v celém rozsahu a obsahu, slavíme tím onu Svatou chvíli, ve které byla zjevena veliká zpráva a z Božího pramene vyšly základy a pilíře nového světového poselství ve víře, zákonu a hodnotách.

V Brně 30. 1. 1996

(Podle Ibrahima Chalífa Ibrahima v časopise ALARABI č. 423 strana 82 z února roku 1994)

Nadace pro zřízení a provoz islámského centra v Praze vydala při příležitosti ramadánů letáček, seznamující stručně s významem půstu, zvláště v ramadánů. Věříme, že mnoha lidem objasnil důvody i hlavní zásady půstu. Plné znění otiskujeme.

Ramadán

Půst je morální a duchovní zvláštností Islámu a jedním z jeho pilířů. Během devátého měsíce islámské-

ho kalendáře, ramadánů, se muslimové od úsvitu do západu slunce zdržují nejen potravin, nápojů, intimního styku a kouření, ale také všech špatných úmyslů a tužeb.

Smysl půstu je však mnohem širší:

1. Pěstuje a posiluje v člověku zdravé svědomí: postící se člověk totiž drží půst na veřejnosti i v soukromí. Neexistuje žádný světský úřad, který by kontroloval jeho chování během půstu nebo vyžadoval dodržování půstu. Je to výborný způsob, jak v člověku vypěstovat zdravé svědomí.

2. Půst je lekcí praktické skromnosti a síly vůle. Během půstu si musí člověk mnoho věcí odepřít a zvládnout své touhy. Učí se trpělivosti.

3. Půst vede každého k nesobeckosti a šlechetnosti k druhým. Člověk pociťuje strádání i hlad a dokáže se tak vžít do situace těch, kteří jsou zbaveni základních prostředků k životu dlouhodobě. Rychleji než kdo jiný pak může reagovat na jejich potřeby.

4. Půst dává člověku jasnou mysl k přemýšlení a lehké tělo k pohybu a jednání. Je to výsledek nezatíženého žaludku. Tím, že člověk uleví svému žaludku a nechává svůj zaživací systém odpočívat, působí kladně na své zdraví. Lékařské pokyny, biologické zákony a rozumová zkušenost tuto skutečnost potvrzují.

5. Půst ukazuje člověku nový způsob, jak moudře šetřit a rozumně hospodařit, neboť jí-li méně nebo méně jídel, utratí méně peněz a vynaloží méně úsilí. Půst je tedy duchovním školením v domácí ekonomice a rozpočtu.

6. Půst pomáhá člověku zvládnout umění přizpůsobit se novým situacím. Donutí ho naprosto změnit styl každodenního života. Tím je člověk do budoucna lépe připraven reagovat na životní změny a vypořádat se s nepředvídatelnými překážkami a zkouškami.

7. Dokáže-li člověk pravidelně v jednotlivých dnech ramadánů držet půst, působí na svou osobnost vysokou ukázněností a smyslem pro pořádek.

8. Půst vyvolává v člověku pocit společenské sounáležitosti, jednoty a bratrství, rovnosti před Bohem a před právem. Tento pocit je přirozeným produktem půstu. Dodržuje-li člověk půst, cítí, že patří k celé pospolitosti lidí, kteří, bez ohledu na svůj původ, společenské postavení, národnost, majetkové poměry apod., dodržují tutéž povinnost, týmný způsobem, z týchž důvodů a pro tytéž cíle.

9. Půst je cestou k získání sebedůvěry a sebeovládání, k zachování lidské důstojnosti a svobody, cestou k vítězství a míru. Tyto výsledky se vždy projevují jako živoucí realita v srdci člověka, který ví, jak držet půst. Když se postí správným způsobem, ovládá sám sebe, má v rukou plnou kontrolu nad svými vášněmi, ukázněuje své touhy a odolává všem svým pokušením. Touto cestou může posílit svou sebedůvěru, obnovit svou důstojnost a svébytnost a skutečně se osvobodit.

10. Věřící berou půst jako Boží předpis. Jeho plněním mu projevují svou lásku a snaží se ho potěšit. Půst tedy učí člověka i principům upřímné lásky, přináší mu tvořivý smysl naděje a optimistický názor na život.

Doba půstu i výjimky z půstu jsou přesně stanoveny. Nesmí jej držet nezletilí nebo příliš staří lidé, nemocní, těhotné nebo kojící ženy nebo ženy v době menstruace, nemusí jej držet lidé, kteří cestují apod. Vynechaný počet dní půstu by měl být nahrazen.

Není dobré se večer po skončení půstu přejíst. Prorok Muhammad doporučuje - pojiť před úsvitem lehké jídlo, sníst tři datle a napít se vody hned po západu slunce, připravovat lehká jídla, protože, jak pravil, nejhorší věcí, kterou člověk může naplnit, je jeho žaludek.

Islámští vědci a jejich zásluhy, které radikálně ovlivnily vývoj světové civilizace

Pravda, která je v současné době všeobecně známá a potvrzená je, že v době vzniku a rozmachu islámské civilizace muslimští myslitelé zakládali a rozvíjeli většinu dnes známých vědních oborů. V tom čase, který byl provázen velkým rozkvětem a nejúspěšnější známou formou demokratického zřízení "Alšura" muslimských kalifů, prožívala evropská kultura tzv. období temna. Tehdejší církve vedla nekompromisní boj proti vědcům, zavrhovala jejich myšlenky a páčila jejich knihy, což bylo příčinou hluboké nevědomosti, zaostalosti a chudoby lidu.

Islámští vědci byli první, kteří objevili a zároveň prosazovali vědecký výzkum, založený na metodice experimentu a analýzy stavu věci od částic po celek. Prostřednictvím nesčetných přesných vědeckých experimentů a měření prozkoumávali opakovaně vědecké teorie, principy hypotéz a potvrzovali správnost správného, opravovali a doplňovali chybné či neúplné resp. zakládali správně experimentálně potvrzené teorie místo chybných.

To vše s maximální svobodou myslí a projevu, držíce se svého hesla v bádání: Pochybnost je první podmínkou vědění.

Muslimští vědci poznávali, studovali a vynikali v různých vědních naukách, z nichž některé založili. Zejména v medicíně, chemii, matematice, astronomii, akustice, mechanice, biologii a přírodovědě.

Vědci a myslitelé, kteří jsou nejvýznamnější a měli největší vliv a podíl na civilizačním přenosu a tím i na založení a rozvoji vědních oborů v Evropě, jsou zejména tyto osobnosti:

Džábir Ibn Hajján, Hasan Ibn Al-Haitham, Ibn Nefiz, Abu Bakr Al-Razi, Ibn Sína, Ibn Rušd, Al-Fárábí, Ibn Chaldun, Al-Šarif Al-Idrisi, Abdul Al-Ráhmán Al-Sufi,

skupina badatelů Ichwan Alsafa atd.

V cyklu, který jsme pro Vás připravili a bude navazovat na dnešní úvod, vás seznámíme podrobněji s životopisem, prací a výsledky některých muslimských osobností vědy.

První, kterého jsme pro vás vybrali, je: **Džábir Ibn Hajján**

Většina názorů vědecké veřejnosti se shoduje na tom, že Džábir Ibn Hajján je jedním z nejvýznamnějších světových vědců v oboru chemie a je jeden z těch, kteří přispěli velkými a důležitými objevy do světové vědy - což ho zařadilo do skupiny předních nezapomenutelných osobností v historii rozvoje věd.

Džábir Ibn Hajján, celým jménem Džábir Ibn Hajján Ibn Abdulah Al-Kúfí Abú Músa, se narodil v městě Kufa, které leží na území dnešního Uzbekistánu. Není přesně známé datum jeho narození, zemřel r. 200 islámského kalendáře (r. 779 n.l.). Napsal 232 knih - v nepotvrzených pramenech se uvádí až 500 knih - , většina z nich se ztratila avšak ty, které zůstaly zachovány, byly přeloženy do latiny. Z nich jsou to zejména: Tisícilistý soupis listů a zpráv, Tajemství chemie, Nauka o struktuře, Principy chemie, Vyvozování (s komentářem v perštině), Jedy, Opravy Platona, Kvasy, Milosrdenství, Přeměny, Vlastnosti (více známé pod názvem Velké texty), Sedmdesátilistý soupis listů a zpráv, Schránka moudrosti, Věk (etapa) alchymie.

Tento člověk, filosof a chemický genius, stejně tak jako Abu Bakr Al Rázi, prosazoval experimentální metodiku jako základ správného vědeckého výzkumu.

Určil pro lidské vědění dva hlavní směry.

První je vyvozování a měření, specializující se na matematické analytické nauky, tzn. rozumový proces, stavěný na souhrnu poznatků evidentních jevů.

Druhý směr je experimentální, specializující se na přírodní vědy, vztah, související s proměnlivostí. Uvádí, že: "Nejméně spolehlivé měření či získaný poznatek je ten, který je vyvozen z jednoho příkladu a nejspolehlivější je to, co má příklad ve vši existenci, neexistuje "kdyby" a žádná pochybnost pozorovatele". (Kniha Přeměn, str. 419)

Džábir Ibn Hajján se výrazně proslavil v evropských vědců zejména pro poznatky, které z jeho prací a knih převzali v začátcích vědeckého probouzení Evropy. Brtlo o něm napsal: "Džábir Ibn Hajjánův podíl v chemii je stejný jako podíl Aristotela v logice". Jako první objevil kyselinu sírovou, hydroxid sodný, uhličitán sodný, uhličitán draselný. Byl první, který připravil tzv. zlatý roztok a studoval vlastnosti rtuti a jejích sloučenin, které připravil. Lopon o něm řekl: "Knihy a spis Džábir Ibn Hajjána tvoří velikou vědeckou encyklopedii, obsahující koncept chemické vědy, kterého dosáhli Arabové v jeho době".

Holymard ocenil práci Džábir Ibn Hajjána takto: "V bádání, práci a genialitě Džábira jsou vyloučena neúčinná pozorování, nepřítomnost vědeckého postřehu a nepovšimnutí. Dával přednost práci a bádání v laboratoři a vzdaloval se hypotetického snění. Jeho teorie a názory jsou jasné a mistrovsky zpracované. Díky jeho vědeckým obsáhlým výzkumům patří mu právem titul První zakladatel

chemie na pevných vědeckých základech". (Z knihy "Chemie až do doby Deltona", str. 17)

Džábír Ibn Hajjánovy práce obsahovaly objev chemických sloučenin a látek, které předtím byly naprosto neznámé a byl první, kdo vědecky popsal proces kondenzace, krystalizace, tavení a přeměny látek.

Byl jedním ze slavných muslimských vědců, kteří se

vyznamenali v různých vědních oblastech a získali si nesmírný obdiv Evropanů nejen pro obrovskou hodnotu vědeckého dědictví, jež po sobě zanechali dalším generacím vědců a badatelů, ale i pro jejich víru, která nastolila základ vědeckého a kulturního rozvoje a civilizačního vzrůstu a která je doprovázela při jejich práci po celý život.

V Brně 30. 1. 1996

Výroky Mohamedovy Ve jménu Boha, milosrdného, slitovného

Od Abu Sa'labá Al-Chušáníja Džursúma Ibn Nášíri - necht' v něm Bůh má zalíbení - se dochovalo, že Boží posel (NMBŽ), řekl:

"Vpravdě vznešený Bůh předepsal povinnosti a nesmíte je zanedbávat! Vyznačil hranici, nepřestupte ji! A mlčením přešel některé věci z milosti k vám a ne z opomenutí. Nemluvte o nich!"

(Hasan hadis, Dárákutní a j.)

Od Abú Abbáse Sahla Ibn Sa'da Es-Sajjidi - necht' v něm Bůh má zalíbení - se dochovalo, že se říká:

"Přišel nějaký člověk k Božimu Poslu (NMBŽ) a řekl: "Ó Boží Posle, ukaž mi činnost, kterou když budu vykonávat, zalíbím se Bohu i lidem". Boží Posel řekl: "Zřekni se světa a zalíbíš se Bohu a zřekni se majetku a zalíbíš se lidem."

(Ibn Madžak a jiní)

Zpráva o činnosti Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací v České republice.

Koncem minulého roku a začátkem tohoto roku začaly se noviny i televize zajímat o Islám jednak v době vánoční, jednak při příležitosti návrhů na stavbu mešity v Teplicích a Brně. Vedení obce podávalo informace o Islámu místním úředním činitelům, dále novinám (MF, DNES, Lidovým novinám, Svobodnému Slovu, časopisu Týden, týdeníku jihozápadní Moravy Novému Regionu a Respektu. ČT Brno natočila pro zprávy z Jihomoravského kraje kratičkou reportáž o Islámu a jeho problémech v Brně a ČT Praha uvažuje o delším pořadu. Seznamování veřejnosti s Islámem a jeho idejemi zůstává stále našim prvořadým úkolem, protože námitky proti zřizování našich modliteben vycházejí z naproste neznalosti Islámu, ale i z neznalosti kladného postoje Vatikánu a Světové rady církví. Tyto zásady zřejmě ještě k mnohým prostým příslušníkům dotyčných církví nedošly právě tak jako stále proklamované odsuzované xenofobie nepronikne do mysli části veřejnosti a v "Bílé knize o obraně České republiky" pan ministr obrany České republiky RNDr. Vilém Holář uvádí k rizikům a ohrožení České republiky v 3. bodě: Šíření islámského fundamentalismu. (Str. 7). Snad by

bylo dobré, kdyby se pan ministr seznámil - jako věřící katolík - se závěry II. vatikánského koncilu konaného v r. 1965, kde římskokatolická církev vzdává úctu morálním a duchovním hodnotám Islámu a vyzývá k porozumění a spolupráci. A náhlédnutím do každého latinsko-českého slovníku zjistit, že fundamentum znamená základ a tedy fundamentalismus návrat k základům učení a ne terorismus!

NAŠI PŘÍZNIVCI:

Do fondu obce přispěli tito bratři, sestry a příznivci:
Husni Riza Kukuli, M. A. Šilhavý, L. Šilhavá, Lajla Kotačková, Dana Shattová, Zdenka Špačková, ing. Luboš Krepl, ing. Václav Rychlík a Světlana Hedencová.

Všem dárcům děkujeme!

Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací zakoupilo na třebíčském hřbitově pozemek pro pohřbívání zemřelých muslimů. Ostatní náklady spojené s pohřbem však musí zaplatit pozůstalí (převoz, úpravu apod.).
Dotazy na tel. č. 0618/3 101

V Třebíči dne 2. února 1996 - 13. RAMADÁN 1416.
Majitel a vydavatel: Al Ittihad Al Islami, Ústředí MNO-O v České republice. Redaktorka Mgr. Lajla Kotačková, Nikodemova 6, 674 01 Třebíč.
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č.j. P/3-22-70/92 ze dne 11. 6. 1992.